

FŐVÁROS.

A drágaság.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Az utolsó időben sokszor írtak a drágaságról, ez a téma azonban sajnos kifogyhatatlan s a közönséget mindig érdekli, mert egy cseppet sem veszít aktualitásából. Az élelmiszerek ára megint drágább lett, fölemelték ismét a hus, tojás, a burgonya, a zsir, a tej és a zöldség árát. A drágaság a helyett, hogy csökkennék, napról-napra fokozódik. A polgárok szinte roskadoznak már a súlyos terhe alatt. Az utolsó években az élelmiszerek ára százszázötven százalékkal lett nagyobb, míg a jövedelem a régi maradt, vagy kisebb lett. Mert sok helyütt, különösen a magánhivatalnok fizetését éppen az általános drágaságra való hivatkozással nyirbálták meg. A ki ma fizetésjavításért áhitozik, kérését rendesen ezzel a megokolással utasítják el:

— Hova gondol, ebben a drágaságban még fizetésjavítást akar?

Néhány hónappal ezelőtt megtörtént, hogy egy budapesti biztosító szintén a drágaságra való hivatkozással tisztviselőinek havi díját negyven-ötven koronával leszállította. A kinek nem tetszik, az mehet — mondták a zugolódóknak. Erre aztán valamennyinek tetszett a fizetés redukálása.

A földművelésügyi minisztérium legutóbbi vetéskimutatását mindenki megkönnyebbülten olvasta, mert a hivatalos kommuniké azt közölte, hogy a vetés, kevés kivétellel, gyönyörűen áll s a legelőkön buján terem a takarmány. Mindenki azt remélte most, hogy az árak hamarosan csökkenni fognak és könnyebb lesz a megélhetés. Az örömet csakhamar keserves csalódás váltotta föl, mert a helyett, hogy olcsóbb lett volna az élelmiszer, fölemelték az árát. Szinte csodálatos, hogy a kisember hogyan tud egzisztálni ebben a rettentő drágaságban, a melynek súlya miatt még a gazdag ember is zugolódik.

Két korona nyolevan fillér a hus kilogramja; de csak a selejtése, az elsőrendű négy-öt, sőt hat korona is. Mit csináljon most a szegény ember. A kinek három

KOZP. n

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

381.6

Hely

Idő

"1910"

Személy

Helyszám

Szerző

Cím

Drágaság.

Forrás:

Esti ujság.

Bp.

(Hely)

1910

v/8

(Idő)

(Köt. v. füz.)

négyszer van s legalább is másfél kiló husra van szüksége, ha már erre a fontos élelmiszere öt-hat koronát kell költenie. Hol van még a többi kiadás? Hiszen mi minden kell csak egy rendes ebéd megfőzéséhez is. A zöld főzelék olyan drága, hogy még a jómódu ember is csak kóstoltatja a fogát belőle. A baromfőről pedig a szegényebb ember ne is álmodozzék, mert annak az árát szűkös jövedelméből úgy sem bírja megfizetni.

Arra az időre, a mikor hatvan-hetven krajcár volt a sütnivaló csirkének párja, a kacának egy forint, a libának pedig három korona, csak mint szép álomra emlékeznek vissza a gazdasszonyok. Pedig nem is olyan régen volt, körülbelül nyolc-tíz évvel ezelőtt. Akkor a pecsenyehusnak hatvan krajcár, a zsirszalonnának harminckettő, a kenyérlisztnak pedig kilenc krajcár volt kilója. Fizetéséből a szegény embernek is tellett egy-egy jobb falatra, most azonban a szájától kell megvonnia minden fillért.

A megokolt drágaság ellen valóban nincs más orvosság, mint a szájától megvonni a jobb falatot. Nálunk azonban a mindennapi tapasztalás azt mutatja, hogy az árakat nagyon is önkényesen dirigálják. Ahány mézárászék, annyiféleképpen van a hus ára megszabva. Így van ez a többi cikkekkel is. Egységes, hivatalosan ellenőrzött árak nálunk nincsenek. Csak néhány héttel ezelőtt közölték az ujságok, hogy Grácban megvonták egy mézárásztól az eladás jogát, mert egypár fillérrel drágábban mérte a húst, mint a többi mézárás. Az olyan helyen aztán,

a hol ilyen vasszigorúsággal bánnak el a kapzsi kereskedővel, nem is merik az árat mesterségesen fölajtani.

Volna egy mód nálunk is a kapzsi kereskedőknek a körmére koppintani, ha a berliniek vagy az amerikaiak példáját követnénk. Berlinben ugyanis azt tették az emberek, a mikor a vaj árát mesterségesen fölajtották, hogy három hónapig nem ettek vajat. Az ezer meg ezer métermázsas vaj, a melyet azután potom áron kínáltak, ott romlott el a hűtőkamrákban s a nagykereskedőknek kiszámíthatatlan kárt okozott. Berlinben egyhamar nem is emelik a vaj árát, de okultak a példán a többi kereskedők is. Amerikában pedig, a mikor a hus árát fölemelték, bojkottálták a húst. Néhány hónapig nem evett senki sem húst. A polgárság olyan komolyan vette ezt az elhatározását, hogy ellenőrző bizottságot alakított, a melynek az volt a kötelessége, hogy a házakat bejárja, s a hol húst talál, petróleummal vagy más szerrel élvezhetetlenné tegye. A mézárások kétségbe voltak esve, mert nemcsak a husuk romlott el, hanem a sok ezer meg ezer hizlalt állat is elpusztult. A polgárság azonban nem tágitott, a míg a kitűzött terminus el nem múlt s akkor ő dikált a mézárásoknak.

Ha minékünk is eszünkbe jutna a berliniek és az amerikaiak példáját követni s a megokolatlan drágaság ellen hasonló eszközökkel küzdenénk, csakhamar olcsóbb lenne a megélhetés. Ha például a gazdasszonyok kimondanák, hogy néhány hétig tej helyett teát reggeliznek, vagy lemondanak egy-két hétre a husevésről, vagy

bojkottálnák azt a kereskedőt, a ki portékáját drágábban árulja, mint a többi. A tisztességes kereskedőt nem érintené ez a bojkott, a kapzsi pedig meg lehetne tanítani emberségre. Azonban ha az árak folyton emelkednek, megeshetik, hogy bojkott nélkül is kénytelenek leszünk a hús és más egyéb élelmiszer élvezéséről lemondani.